

B. Lieto

VISŪ ŠALIŪ PROLETĀRAI, VIENYKITĒS!

Po Spalio VELIAVA

LKP ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Rokiškis, 1957 m. rugpiūčio mėn. 11 d., sekmadienis

Nr. 63 (1599) ♦ Eina nuo 1944 metų ♦ Kaina 15 kap.

NETRUKUS – ŽIEMKENČIŲ SĒJA

Praeis diena kita, ir rajono kolūkiuose prasidės žieminių kultūrų sėja. Kolūkių valdybos privalo užtikrinti, kad žiemkenčių sėja būtų užbaigta iki rugsėjo 10–15 dienos. Todėl dabar būtina visu spartumu išvystyti pūdymų paruošimą, naujojo derliaus rugiu kūlimą sekliai, užbaigtį mėšlo išvežimą i pūdymus.

Deja, ne visuose kolūkiuose žiemkenčių sėjal ruošiamasi kaip reikiant. Paimkime, pavyzdžiu „Tikruoju keliu“ kolūkių. Iki ruplūčio 1 d. čia grynųjų pūdymų tebuvo suarta vos 54 hektarai, tai yra tik 33,1 proc. viso reikiamo arti ploto. Antrą kartą įdirbtą tiek pat. Tiesa, per paskutinį penkiadienį pūdymų arimas smarkiai paspartėjo.

Bet argi viską padarė kolūkių valdyba ir jos pirmmininkas drg. Jermalaivas, kad kolūkis gerai pasiruošęs sutikti žiemkenčių sėjai? Pasirodo, ne. Kolūkis užplanavo pagaminti tik... 20 tonų durpių kompostul, tačiau ir šlo menko kiekio iki šiol nepagamino. Pūdymų įdržbimas išri suvėlitas. Varagu ar suspes kolūkis laiku pradėti žiemkenčių sėjai.

Nerima kelianti padėtis susidarė taip pat „Žalgirio“, „Pirmyn“, „Pergalės“, „Vyturio“ kolūkiuose. Čia kol kas tesuarta vos po 64–74 proc. grynųjų pūdymų.

KOMBAINĄ VALDO ANTANAS ČEPULIS

REPORTAŽAS

kimšo!

Mechanizatorius Vytautas Selčenkovas sustabdė džiovyklą. Darbas iš pat pradžių ne kaip sekėsi; grūdai nelabai švarūs, džiovyklą nuolat užsikemša.

Ką daryti?

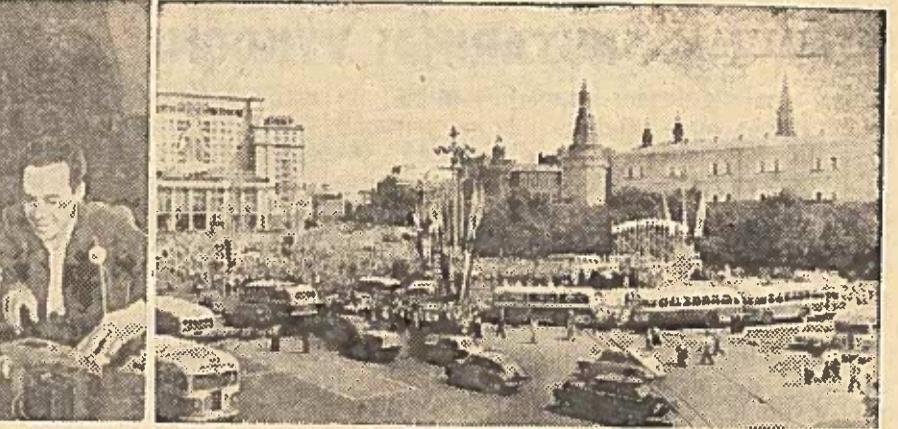
Trumpai pastarė su brigadininku Antanu Čepuliu. Kompano stabdyti negaliama, reikia ką nors sugalvoti. Ir vyrai sugalvojo.

Netrukus į kolūkį atbildėjo iš MTS grūdu valymo mašina „Vimas“.

Ją pastatė lauke greta džiovyklės.

2. Reikia išradinimo

— Stabdyk, užsi-

D I E N O M I S

MŪSŲ RAJONO SAVAITĖ

Nemuniečiai sveikina Nutarimą

— Pačiu laiku pasi- rodė TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimas dėl gyvenamųjų namų statybos išvystymo šalyje, — džiaugiasi nemuniečiai.

Ir visai pagrįstai. Juk Juodupė pastaraisiais metais smarkiai išaugo, čia pastatyta daug individualinių gyvenamųjų namų. Vien praėjusiais

metais naujas gyvenamasis namas Juodupėje pasistatė apie 50 žmonių. Šiemet statoma iргl nė klek nemažau namų. Vals-

tybė teikia liems piniginės paskolas, o fabrikas padeda išsigyti statybinių medžiagų, duoda transportą.

Statomi gyvenamieji namai ir fabriko lėšomis. Štai ir šiemet fab-

Nauji įrengimai

Pastaruoju laiku „Nomo“ fabrikas gauna daug naujų įrengimų iš broliskų respublikų ir liaudies demokratijos šalių. Visai neseniai iš Vokietijos Demokratinės Respublikos

atėjo didelė siunta — net 43 naujos audimo staklės. Kiek ankščiau dvi sukimomašinas, žymiai našnos už turimas, fabrikas gavo iš „Krasnaja Prezni“ gamyklos. Artimiausiu laiku iš Kursko laukiami du karšimo komplektai. Kelyje i „Nemuną“ yra dar viena galinta jėgainė.

V. Stuklienė

NAUJO DERLIAUS GRŪDAI

Per septynias darbo dienas Mičurino vardo kolūkio žemdirbiai nukirtė visus rugius.

Lygtagrečiai su vasa-rojaus plūtimi, II ir III laukininkystės brigadose vykdomas naujojo derliaus rugiu kūlimas. II brigadoje, kuriai vadovauja Stasys Groblys, dirba kuliamosių „Termen“ mašinistas drg. Gimbutis. Jo agregatas per dieną prikilia 8,2 tonos grūdų, o kartais ir daugiau. Čia sudaryta speciali kūlėjų brigada.

Rugiai kuliamai tie- stog lauke, nevežant ju į klojimą. Jau iškulta 10 proc. viso žiemkenčių derliaus.

D. Petraitis

kolūkyje stovi net du kombainai, susigundė. Mat, ten rugiu pasėta nedaug, o žieminių kviečių dar neprinokė, todėl kombainams veikti nera ko. Štai ir pasikvietė Jie į talką Antaną Čepulį.

Ir neapsiriko, ener-gingas ir sumanus mechanizatorius dirba gerai. Kolūkiečiai jo darbu patenkinti.

— Mūsų brigadoje du kombainai — „S-4“ ir „S-4-M“, — sako drg. Čepulis. Bet abiem darbo užteks. Vien M. Melnikaitės vardo

Nuotraukose: (kairėje) Maskvos Politechnikos muziejuje susitiko festivalio dalyviai — radijo mėgėjai, iš kairės į dešinę: Troje Aurelis (Rumunija), Nina Aziola (TSRS) ir Serapinas Konevas (TSRS) prie radijo imtuvo surenkamojo stalo; (dešinėje) Maniežo aikštėje pasaulio jaunimo šventės dienomis. B. Trepetovo ir A. Stužino (TASS) nuotrauka.

Balius Kremliuje

Rugpiūčio 3 d. Maskvos Kremliuje įvyko didelis balius Pasaulinio jaunimo festivalio dalyviams. Jame dalyvavo daugiau kaip 15 tūkstančių jaunuolių ir merginų.

Tarybinis jaunimas šiltai sutiko festivalio dalyvius. Jaunimas links-mirosi Tainicko sode, Kremliaus kalvos papédėje. Visi domėjosi „prekybinėmis ellémis“, kur pardavėjai kvietė svečius paragauti rusiškų raguolių, meduolių, išgersti naminio alaus. Balius dalyviai apžiūrėjo Didžiuosius Kremliaus rūmus, ginklų rūmus, senovinius soborus.

Balius prasidėjo 9 valandą vakaro. Iš Nabato, Vodovzvodno, Borovicke, Tašnicko bokštų pasigirdo fanfaristų signalas. Jis pakartojo fanfalistai, stovintieji Ivano Didžiojo varpinėje. Prasidėjo pramogos: dainos, šokiai, atrakcionali, 12 valandų nakties po fanfaristų signalo ir eiliniu valso Kremliuje prigeso šviesa. Visi pamatė ne-pamirštamą reginį — iškilmingas eitynes su

(Nukelta į 4 psl.)

1. Geras pagalbininkas

Viktoras Liūga, „Žvaigždės“ kolūkio III laukininkystės brigados brigadininkas, linksmai pranešė kolūkiečiams:

— Talkininko susi-taukėm, draugai! Kombainas iš Marytės Melnikaitės vardo kolūkio atvažiavo.

— Rado kuo džiaugtis... Šis talkininkas tau taip patalkininkaus, kad amžiams jo atsižadési, — burbtelėjo nepatenkintai kolūkietis.

— Pagyvensim — pamatysim, — šyptelėjo brigadininkas. — O dabar — štai kas vyrai. Tu, Jonai, — kreipėsi į Birą, — ryt dirbsi prie džiovyk-

los kartu su Kiršliu. O Kalačiovas veš nuo kombaino grūdus.

Jau pirmają dieną traktorinės brigados brigadininko Antano Čepulio valruojamas kombainas išskaidė bet kokias abejones. Jis dirbo gerai ir, nors kolūkio rugiu plotai nedideli, nusėti akmenimis, kalnuoti, — nuvalė rugius nuo 5 hektarų.

— Jei būtume anksčiau pradėjė — lengvai normą viršytume, — nusprendė Antanas Čepulis. — Ryt, pamatysit, puikiai darbas eis!

— Reikia išradinimo

— Stabdyk, užsi-

— Na, dabar eis kaip konvejeriu, — džiaugės kolūkiečiai ir mechanizatorai.

— Grūdai iš kombaino keliaus į „Vimas“, o iš jo į džiovyklę.

Ir darbas užvėrė.

3. Darbo užteks

Nors Antanui Čepuliui tenka eiti dviejų pareigas — kompanininko ir brigadininko, jis nesiskundžia. Iš pat ryto su-tvarko brigados reikalus, o paskiau — visai dienai prie šturvalo stoja.

„Žvaigždės“ kolūkio vadovali visai neplanavo valyti javų kombainu. Bet, pamatę, kad Marytės Melnikaitės vardo

nestovės. Pernai, kad ir koks blogas oras buvo, o mes nenuleidome rankų — apie 120 ha javų kombainais nurėžėm. Gerai pasidarbavo Juozas Šeškus. Jis ir šiemet su savo kombainu „S-4-M“ žada gerokai pasispausti.

...Patenkinti ir kolūkiečiai, ir mechanizatorai. Jie dar kartą išitiškinė, kad mūsų rajono salygomis galima ir būtina pa-naudoti kombainus.

Gaila, kad kai kuriuose kituose kolūkuose galvojama at-virkštai. Ar neverta tokiemis „galvočiamis“ persiorientuoti?

A. Vaškelis

TAI BUVO PRIEŠ 40 METŪ

RSDDP(b) VI SUVAŽIAVIMAS

1917 metais nuo liepos 26 iki rugpjūčio 3 d. (rugpjūčio 8–16 d. d.) Petrograde vyko bolševikų partijos VI suvažiavimas. Jis dirbo pusiav legaliomis sąlygomis: neregėtai piudomas buržuazinės spaudos, kuri reikalavo suimti suvažiavimo dalyvius. Priverstas slapstyti nuo buržuazinės Laikiniosos vyriausybės persekiojimo, V. I. Leninas suvažiavime dalyvauti negalejo ir vadavavo jo darbui iš po grindžio per savo bendražyglius ir mokinius.

Suvažiavime dalyvavo 157 delegatai su sprendžiamuoju ir 128 su patariamuju balsu.

Petrogrado organizacijos išrinktų i suvažiavimą delegatų tarpe buvo V. Mickevičiūs-Kapsukas (su sprendžiamuoju balsu), Z. Angarjetis ir J. Opanskis (su patariamuju balsu).

Svarbiausieji suvažiavimo klausimai buvo CK politinė ataskaita ir klausimas dėl politinės padėties. Juose buvo išdėstyti vadovaujantieji V. I. Lenino nurodymai. Pranešimus tais klausimais padarė J. V. Sta-

nių rajonu, kurie nereitai išeidavo iš partijos kontrolės, būtų sudarytos nacionalinės sekcijos. Šios sekcijos turi atlkti agitacinių-propagandinių darbų ir būti pavaldžios vietiniams partijos organams.

V. Mickevičiūs-Kapsukas suvažiavime kalbėjo apie lietuvių bolševikų veiklą. Jis nurodė, kad lietuvių darbininkų masės nusiteikusios internacionalistiškai, jų tarpe stiprėja bolševikų įtaka.

Rygos rajone buvusios XII armijos bolševikų vardu kalbėjo suvažiavimo delegatas komunistas lietuvis Kavys Rimša (Zorka). VI suvažiavimas nukreipė partiją į ginkluotą sukilimą, socialistinę revoliuciją.

Petrogrado bolševikų organizacijos lietuvių rajono komitetas 1917 metų rugsėjo mėnesį V.

Mickevičiūs-Kapsuką pasiuntė į miestus, kur buvo daug lietuvių pagėgių. Būdamas Jekaterinoslave, Charkove, Nižnij-Novgorode, Tuleje, Voroněž, V. Kapsukas darė pranešimus ir skaitė paskaitas masiniuose susirinkimuose. Aiškindamas RSDDP(b) suvažiavimo nutarimus, jis ragino lietuvius darbininkus kovoti kartu su Rusijos proletariatu už socialistinės revoliucijos pergalę.

C. Fradkina

Nuotraukoje: namas 37-v Karlo Markso prospektė. 1917 m. rugpjūčio 8 (26) čia pradėjo savo darbą VI RSDDP (bolševikų) suvažiavimas. Dabar šiam pastate yra Gegužės pirmosios klubas.

E. ULDUKIS

DÈDÈ KOLIA

(Ap sky mas)

(Tėsinys iš Nr. 62 (1598))

10

Ir staigus išgätingas šuktelejimas išsi-veržė iš Antanukų krūtinės: fašistai iš visų pusų padegė mokyklą.

— Mama! Mamytel — suriko Antanukas ir puolė iš kanapių prie liepsnojančio pastato.

Kažkokis hitlerininkas nutvėrė ji už apykaklės. Antanukas iškibo dantimis į rudaus gyvaplaukiaus apaugusią, prakaitu dvoklančią jo ranką. Ji kažkur nutevpė. Antanukas spurdėjo, blaškėsi kareivio rankose. Jis norėjo atidaryti mokyklos duris, išgelbėti mamytę, senelį Nikitičių, kaimynus...

— Halt!

Ji pastatė prie stambų, auksadantį hitlerininką. Jis, atrodė, buvo pats vyriausias, nes kareiviai tampėsi prie ji, kaip žašinai.

— Partizanen? — riktelėjo auksadantis, rodydamas į Antanuką.

Tuo pat metu barškėdamas jūžo mokyklos stogas. Baisus klyksmas išsveržė iš po degančių nuolaužų.

Antanukas susverdėjo... Karininkas mostėjo ranką,

Paskiau kažkas suterškė, supūskojo. Atsimerkęs Antanukas pamatė greita savęs gulintį

11

vyresnijį hitlerininką. Iš jo baisiai išsišlepusių auksinių dantų varvėjo kraujas.

Kažkieno tvirtos rankos pakélé berniuką nuo žemės. Jis išgätingai riktelėjo.

— Nebijok, tai aš — dédé Kolia, — sukuždėjo jam į ausi taip brangus ir artimasis balsas. Antanukas prisiglaudė prie plačios partizano krūtinės ir springdamas ašaromis, pratarė:

— Mamytė... senelis... visi... sudegė...

Dédé Kolia nusinešė Antanuką.

Pergyvenęs siaubingą artimųjų mirtį, berniukas vėl apalpo.

Pažadino ji duslus, nuolat augantis motorų burzgimas.

Antanukas atmerkė akis ir pamatė priešais save dédés Kolios veldą.

— Tankai, — tyliai pratarė dédé Kolia. — Tu pagulek čia valandėlę, o aš jiems dovanėlę paruošiu.

Jis paėmė į rankas granalu ryšulį, vikriniu nušliaužė į priekį.

Antanukas apsižvalgė. Kaičiėje pusėje liepsnojo kaimas. Iš dešinės ramiai tyvultavo upė. Permestu per ją tiltu dabar žvangėjo vienas paskui kitą du tankai.

Prisiglaudės prie žemės, berniukas baiminėti stebėjo šias plieno baitykles. Akimirkiniu prisiminė siaubingą susitikimą su fašistų tankais pirmostomis karo dienomis. Baimė sukaustė kiekvieną jo sąnarį. Visas virpėdamas, Antanukas pamatė, kaip prie tilto prišliaužė dédé Kolia ir, valandėlei kilstelėjės

12

iš žolės, sviedė po tanku granatų ryšulį.

Antanukui pasirodė, kad plyšo dangus. I ausis trenkė oro banga, pribloškė vaiką prie žemės.

Paskubomis nuparpė kulkosvaidis. Tą pat akimirką Antanukas išgirdo dédės Kolios balsą:

— Sliaužk paupiu į mišką Greičlau!

— O jūs?

Berniukas pažvelgė į partizaną ir apmirė. Abi dédés Kolios rankos bejėgiškai karoją išilgai kūno. Iš jų čiurkšlėmis veržesi kraujas.

Greičlau! — riktelėjo dédé Kolia. — Sutraiškys!

Antanukas tik dabar pamatė tankus. Viejas jų kiurkojo prie pat tilto, o antras, kaukšėdamas kulkosvaidžiu, riedėjo tiesiog į jį, Antanuką.

Berniukas baillai susigūžė ir šmukštėlėjo į krūmus. Pabégėję geroką gabala, jis stiga atsiminė dédę Kolią ir išlindo iš krūmokšnių.

Antanukas dar spėjo pamatyti dédę Kolią. Tankas jau buvo visai greta jo. Tuomet dédé Kolia pakilo nuo žemės ir šoko po tanko vikšrais. Plykstelėjo liepsna ir apakino Antanuką...

Baigės pasakojimą, agronomas apkabino Chodkevičių.

Tą dieną aš netekau vaikystės ir... tévo. Taip, jūsų lėvas buvo į mano tévu. Ačiū už jį Baltarusių žemel. (Pabaiga)

SKAITUOTOJŲ laiškai

SKAITOMOS PASKAITOS

Ryšium su artėjančiomis Didžiojo Spalio 40-osiomis metinėmis rajono dirbantiesiems skaitomas paskaitų ciklas. Miesto kino lektoriume sū dideliu pasiskrimu praėjo pirmoji paskaita — „Tarptautinė padėtis“, kuria skaitė LKP RK politinio švietimo kabineto vedėjas Lapinskas.

Šiame lektoriume bus perskaityta tokios paskaitos, kaip „Komunistų partija — darbo žmonių vadas ir organizatorius Didžiojo Spalio socialiistinės revoliucijos metu“ ir kit.

Panašūs lektoriumai organizuojami Juodupėje, Panemunėlyje, Kamajuose ir kitur.

V. Kalnietis

Naujiems mokslo metams

Išvažiavus moksleti viams atostogauti, Salužemės ūkio technikumo mokomojame ir gyvenamajame korpusuose prasidėjo patalpų paruošimas naujiems mokslo metams.

Naujai išbaudinamos bei išdažomos klasės bei bendrabučio kambarių sienos, remontuo-

A. Marozas

Užmirštas sienlaikraštis

Rokiškio MTS yra leidžiamas sienlaikraštis „Eskavatorininkas“. Pasutinis numeris išleistas liepos 12 dieną. Jame kalbama apie pasiruošimą siloso gamybai ir kitiems darbams.

Dabartiniu metu MTS zonas kolūkiuose vyksta derliaus nuėmimas ir reikėtų daug ką aptai parašyti.

Mūsų medžiagos pėdsakais

SUTVARKYTI PARKĄ

Tokio pavadinimo V. Ragelio laiškas buvo išspausdintas „Po Spalio vėlėvā“ Nr. 60 (1596).

Jame buvo rašoma, kad Rokiškio kultūros namų parke néra reikiamos švaros ir tvarikos.

I redakcijos užklausimą kultūros namų direktoriė S. Kuzminė pranešė, kad laiške iškelti faktai yra teisingi. Buvę vienos parko prižiūrėtojas — sodininkas nesuspėdavo laiku atlikti parko priežiūros darbų. Dabartiniu metu gautas dar vienas etatas ir parkas baigiamas sutvarkyti.

MTS pirmėnės partinės ir profsajunginės organizacijų, kurių organas yra šis sienlaikraštis, pareiga išleisti šiuo taip atsakingu ūkiniu darbu metu kovingą sienlaikraštį, kuris padėtų išstaigti trūkumus, kurių dar daug yra.

V. Ragelis

Geriau aptarnauti kinu

Redakcija gauna ne maža skaitojo laiškų kurtuose iškeliamą eilė kino tinklo darbo rajone trūkumų.

Skaitojo R. Replevičius iš Rokiškio rašo:

„Priekuri laiką Rokiškio geležinkelio stotyje, grūdų paruošų punktoraudonajame kampelyje, o vėliau pradžios mokyklos patalpose būdavo reguliarai demonstruojami kino filmai. Tačiau dabar kažkodėl tai nutruko. Stoties gyventojai priversti vaikščioti žiūrėti kino filmų net i Rokiškį.“

Kai kuriuose laiškuose nusiskundžiamas blugu patalpų paruošimu kino filmų demonstravimui.

Juodupietis skaitojo A. Raugas rašo:

„Mes turime puikų klubų kuriame demonstruojami kino filmai. Tačiau mus pyktina tai, kad seansų

metu blogai užtemdomi langai, dažnai varstomos durys. Dėl to vaizdai ekranė gaunasi neryškūs.“

Žilurovų skaičius kino seansuose nemaža dalimi priklauso nuo kino filmų išreklamavimo.

„Pas mus kolūkyje kino reklamos iškiliuojamos kur paklūva: ant medžių, klijimų durų ir kitur, esant vėjui jos tuoju būna nuplēšomas. Ar negalima būti iengti specialias lentas didesniuose kaimuose, nes tada didesnis žmonių skaičius gulėtų sužinoti apie kino filmų demonstravimo laiką“ rašo skaitoja J. Mielūnas iš „Jauniosios gvardijos“ kolūkio.

I šiuos skaitojo laiškus turi rimtai reaguoti rajono kultūros skyrius. Kuo geriau aptarnauti gyventojus yra pirmė kino tinklo darbuotojų pareiga.

